

arra törekszik, hogy ezzel a motívummal emberi érzéseket fejezzen ki.

Színekkal és formákkal kísérletezik, hogy kifejezést adjon annak, amit talán „belső szükségyszerűségnek” vagy „belső kényszernek” nevezhetnénk. Kísérletei során felfedezte, hogy egy pont, egy kis színes négyzet a rajzon jelentősebb lehet, mint maga az emberi alak. A szín és a forma ilyen felépítése és hangszerelése tudatosan expresszív: a belső szükségérzet a művészet a színek olyan elrendezésére ösztönzi, amellyel a formálódó érzést kifejezheti. A formák megannyi változata alakul ki és tűnik is el a formát kereső vonalak között.

PENOVÁC NÁRAY Éva

AZ OLIMPIAI PLAKÁTOKRÓL

Mire ezek a sorok napvilágot látnak, sok kirakatban már megsárgulnak Ismar Mujezinović (Eszék, 1942) grafikusnak a XIV. Téli Olimpiai Játékokat hirdető plakátjai. Megsárgulnak ugyan, de értékükből aligha veszítenek, mert Mujezinović plakátai többek, mint a falragaszok, amelyek időnként egy-egy eseményre hívják fel a figyelmünket. Többek anynyival, amennyivel egy művészi alkotás több a nem művészi alkotásnál. A szerző vékony vonalú rajzokat, kitűnő, leginkább akciófotóra emlékeztető grafikákat készített a téli sportolókról, és ezekből született az a nyolc lapból álló mappa, amely azóta bejárta az egész világot, és nyilván nem vallottunk vele szégyent. Sőt. Mujezinović munkáját elsősorban az dicséri, hogy művészi is és informatív is; eleget tesz mindkét alapkövetelménynek, de ha a szöveget absztraháljuk, akkor is teljes értékű művészi alkotás marad.

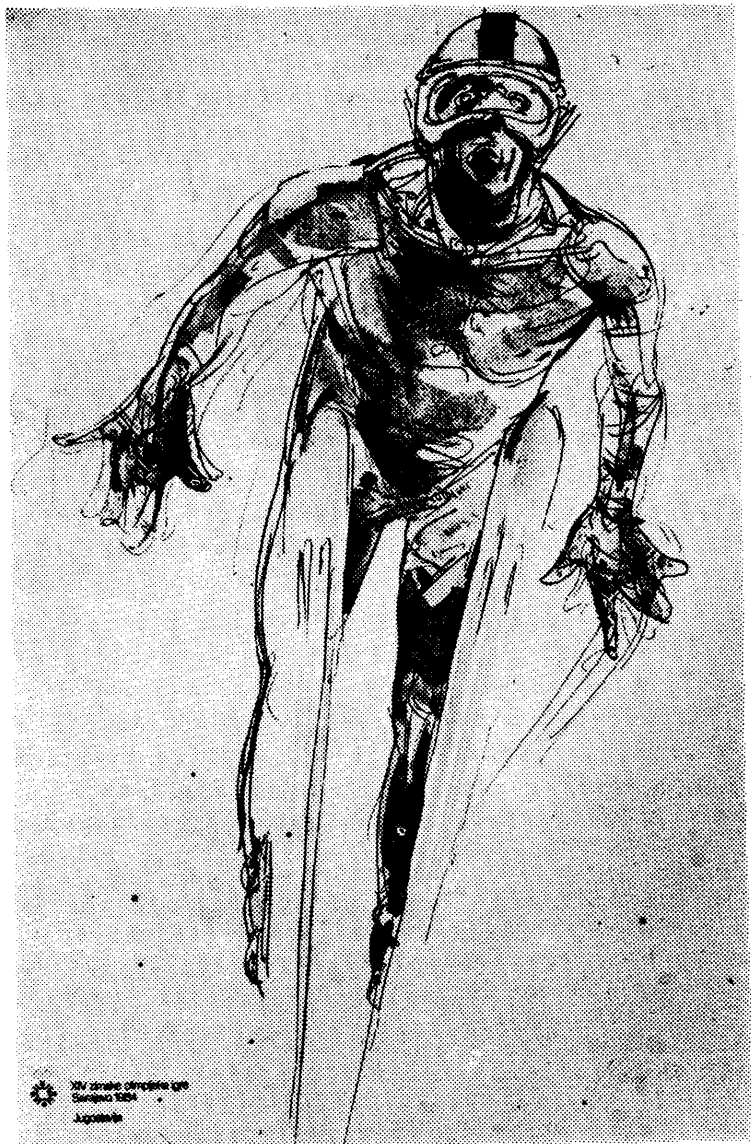
A sportoló, a minden izmában megfeszülő versenyző érdekelte a plakáttervezőt. Akcióban igyekezett tetten érni, de úgy, hogy nemcsak a testét, kecses mozdulatát vagy erő kifejezését figyeli, hanem az arcát is, mintegy bizonyítva, hogy értelem, erő és ügyesség az, ami egy ilyen versenyre eljutott versenyzőt jellemezhet.

Az embert, a sportoló embert mutatja e látszatra oly könnyedén megrajzolt plakátsorozat, s közben eleget tesz a követelménynek, amelyet a pályázatot kiíró így fogalmazott meg: impresszív plakát.

El lehet tündönni, hogy ezek az expresszív kreációk csak plakátok-e vagy egyben festmények is. Az elmúlt évtized legújabb képzőművészeti törekvéseinek szellemében készültek, de amíg ezen elmélkedünk, plakátunk síugró figurájának földi képviselői megugorják a kettőszáz méteres távot is. Mujezinović ugrója már repül is az álomhatár felé, s mi dicsérszük a rajzolóját, aki szuverénül bánik tárggyal és formával, sőt a színekkal is. A szürke alaptónusban látszólag hanyagul odavetett zöld, piros vagy sárga akcentusok vannak, amelyek aztán, mint szív a testben.

107 aviaha d'rapado ga
Carnes 1924
L'grada

XXV. évfolyam 1984. évi
L. G. 1984
L. G. 1984

úgy lüktetnek, mondhatnánk, éltetik is a plakátot. A feszültség, a harc vagy inkább a győzni akarás feszültsége olvasható le minden egyes lapról, a széles kanyart maga mögött hagyó óriás-műlesiklőről éppen úgy, mint az egymással ütköző korongozókról vagy a száguldó gyorskorsolyázóról.

A nyolc lap közül talán csak a jégtánc párosa sikeredett kevésbé hitelesre és eredetire. Ezt a műfajt a szerző nyilván nem érzi eléggé. Itt nem az erőn, hanem a lehetetfinom mozdulaton kell tetten érni a versenyzőt. De feledteti velünk e festői „kisiklást” a műlesikló vagy a bob-szánkó témájára készített falragasz, melyben, úgy érezzük, benn van mindaz, amit az olimpiai játékok eszmei szinten is hirdetnek, a barátkozás, a népek közötti humanizmus. Humanizmus vitézséggel — vallja a fiatal, a boszniai—hercegovinai művészek középnemzedékéhez tartozó Ismar Mujezinović, aki képzőművészeti életünkbe tulajdonképpen ezekkel a plakátokkal robbant be.

Az olimpia véget ért, de e plakátok nem csak dokumentumként élnek tovább!

B. Gy. fordítása

Bela DURANCI

TELEVÍZIO

A TÁBORBAN

Tévéstúdióink ritkán szánják rá magukat irodalmi művek, értékes regények, novellák vagy drámák feldolgozására. Sajnos, mert tévé és irodalom kölcsönösen tennének egymásnak jó szolgálatot, a közönség pedig minden bizonnyal szívesebben venné, mint azt a sok fércművet, amellyel tudjuk, nem nagy bátorság kell kimondásához, sorozatadás- és még inkább tévédráma-terminusaink tele vannak.

Ezért jelentett szinte rendhagyó eseményt, hogy a zágrábi stúdió Krleža-drámából készült tévéfilmet tűzött műsorra. *A táborban* (eredetileg Galícia volt a címe) nem tartozik a szerző legismertebb művei közé, de kétségtávol jelentős alkotás. Korai munkáinak ahhoz a vonulatához csatolható, amelynek témája a pacifizmus. *A horvát Hadisten* címen is-

Miroslav Krleža: *A táborban*. Rendező és forgatókönyv: Branko Ivanda. Díszlet: Željko Senečić. Jelmez: Jasna Novak. Szereplők: Božidar Alić (Horvat), Bogdan Diklić (Gregor doktor), Frano Lasić (Šimunčić), Vlatko Dulić (doktor Puba Agramer), Krunoslav Šarić (Walter), valamint Fabijan Šovagović, Olga Kacijan, Tatjana Lukjanova, Miodrag Krivokapić, Relja Bašić, Pero Kvrgić. Zágrábi Televízió. Bemutató: 1984. március 11-én és 18-án.